
Vươn lên tầm cao mới

■ TUỆ HIỂN (thực hiện)

PGS.TS Trịnh Quốc Toàn

Vừa qua, Thủ tướng Chính phủ đã đồng ý chủ trương thành lập Trường ĐH Luật, ĐHQGHN trên cơ sở Khoa Luật, ĐHQGHN. Với bề dày truyền thống 40 năm và nhiều thành tích được xã hội ghi nhận, Khoa Luật xứng đáng trở thành Trường Đại học Luật - trường đại học thành viên thứ 8 của ĐHQGHN. PGS.TS Trịnh Quốc Toàn - Q. Chủ nhiệm Khoa Luật, ĐHQGHN chia sẻ:

PGS đánh giá như thế nào về những thành tựu vừa qua của Khoa Luật?

Ngày 13/10/2016, Thủ tướng chính phủ đã kí văn bản đồng ý chủ trương phát triển Khoa Luật thành Trường ĐH Luật, ĐHQGHN. Đón nhận văn bản này thầy trò Khoa Luật rất vui mừng bởi đó là văn bản thể hiện sự phát triển vượt bậc của Khoa Luật và đó cũng là minh chứng cho sự nỗ lực, phấn đấu không ngừng của biết bao thế hệ thầy trò Khoa Luật trong 40 năm qua.

Nhìn về lịch sử Khoa Luật tiền thân là Khoa Pháp lí, Trường ĐH Tổng hợp HN, được thành lập vào năm 1976, ngay từ khi ra đời, Khoa Luật được biết đến là cơ sở đào tạo đầu tiên và duy nhất của Việt Nam được giao nhiệm vụ chính trị đào tạo cán bộ pháp lí bậc đại học. Đến năm 1979 do nhu cầu về số lượng, chất lượng nguồn lực pháp lí đáp ứng công cuộc xây dựng và bảo vệ tổ quốc, Thủ tướng Chính phủ quyết định thành lập Trường ĐH Pháp lí Hà Nội trên cơ sở thống nhất Khoa Pháp lí và Trường Cao đẳng Pháp lí thuộc Ủy ban Pháp chế Chính phủ. Năm 1986, Bộ trưởng Bộ Đại học và Trung học chuyên nghiệp quyết định mở thêm một số ngành học mới, trong đó có ngành Luật ở Trường ĐH Tổng hợp HN. Việc tái thành lập Khoa Luật góp thêm tính đa ngành trong hoạt động đào tạo, NCKH của Trường ĐH Tổng hợp HN. Năm 1995, Trường ĐHKHXH&NV và Trường ĐHKHTN ra đời từ Trường ĐH Tổng hợp HN, Khoa Luật trở thành một Khoa thuộc Trường ĐHKHXH&NV.

Có thể nói từ năm 1986 - 1995 mặc dù đội ngũ cán bộ, giảng viên rất ít, cơ sở vật chất nghèo nàn, nhưng Khoa vẫn cho ra đời nhiều công trình khoa học, tài liệu có giá trị, phục vụ cho công tác giảng dạy và nghiên cứu luật học của đất nước; thực hiện xuất sắc sứ mệnh Đảng và Nhà nước giao phó là đào tạo về lĩnh vực pháp lí. Đến năm 2000, Giám đốc ĐHQGHN kí quyết định thành lập Khoa Luật trực thuộc ĐHQGHN trên cơ sở Khoa Luật Trường ĐHKHXH&NV đã đánh dấu một bước phát triển mới.

Hiện nay Khoa Luật đã trở thành một trung tâm đào tạo, NCKH pháp lý mạnh của Việt Nam. Khoa có 5 phòng chức năng, 6 bộ môn và 5 trung tâm nghiên cứu; tỉ lệ giảng viên có chức danh GS, PGS và trình độ TS, TSKH của Khoa rất cao, không một cơ sở đào tạo luật nào có được. Khoa có bề dày thành tích xuất sắc trong hoạt động NCKH, tham gia xây dựng dự án Hiến pháp năm 2013, tham gia biên soạn tư vấn, thẩm định nhiều bộ luật lớn của đất nước; có quan hệ hợp tác về lĩnh vực luật học với các cơ sở đào tạo và NCKH uy tín trong nước và thế giới.

Những đòi hỏi cấp bách nào để Khoa phát triển thành Trường, thua PGS?

Tôi nghĩ rằng cũng đến lúc Khoa Luật cần được phát triển thành Trường Đại học Luật vì thứ nhất, hiện nay những điều kiện để thành lập Trường ĐH Luật đã đủ. Là Khoa trực thuộc nhưng quy mô, nội lực của Khoa rất lớn và mạnh, Khoa đang khoác lên mình một chiếc áo địa vị pháp lý quá chặt, hạn chế rất nhiều khả năng phát triển thành cơ sở đào tạo luật ngang tầm khu vực, thế giới.

Thứ hai, với địa vị pháp lý và quy mô phát triển mới, Trường ĐH Luật sẽ có đủ điều kiện cơ chế, thể chế và nguồn lực đáp ứng nhu cầu cấp bách về nguồn nhân lực pháp lý chất lượng cao, trình độ cao; xây dựng đội ngũ cán bộ công chức, viên chức có năng lực; hoàn thiện và phát triển các thể chế của nền kinh tế thị trường định hướng XHCN; góp phần bảo vệ vững chắc chủ quyền, an ninh quốc gia và đẩy mạnh hội nhập khu vực và quốc tế trong tình hình hiện nay cũng như trong thời gian tới.

Thứ ba, địa vị là một cơ sở GDĐH cho phép Trường ĐH Luật thuộc ĐHQGHN có đủ cơ sở pháp lý để phát triển thành trường đại học định hướng nghiên cứu, phù hợp với chủ trương phân tầng các cơ sở GD ĐH hiện nay của Nhà nước, cũng như của ĐHQGHN để thực hiện chiến lược NCKH thuộc các lĩnh vực khoa học pháp lý cơ bản, liên ngành và tiên phong góp phần chủ lực trong việc tạo dựng nền tảng học thuyết, các trường phái khoa học pháp lý ở Việt Nam.

Thứ tư, Trường ĐH Luật được thành

lập là phù hợp với xu thế phát triển của GDĐH trong lĩnh vực pháp lý trên thế giới. Việc hình thành trường thành viên đào tạo về luật trong các trung tâm đại học, các ĐHQG đóng góp vai trò đầu tàu trong hội nhập quốc tế và hoàn thiện mô hình đa ngành, đa lĩnh vực, phát huy thế mạnh của ĐHQGHN.

Có thể nói, việc thành lập Trường ĐH Luật thuộc ĐHQGHN là rất cần thiết đó là điều kiện cần và đủ để thực hiện thành công mục tiêu chiến lược phát triển các ĐHQGHN và mục tiêu đào tạo nguồn nhân lực pháp lý chất lượng cao, tạo lập nguồn chuyên gia đầu ngành về pháp luật cho đất nước.

Khoa có những thuận lợi và khó khăn gì khi từ một Khoa trở thành một trường đại học?

Trường ĐH Luật, ĐHQGHN có thuận lợi phát triển trên nền tảng truyền thống 40 năm đào tạo và NCKH chất lượng cao trong lĩnh vực Luật học. Bên cạnh đó, Khoa luôn nhận được sự quan tâm, ủng hộ của Đảng ủy, Ban Giám đốc ĐHQGHN,

đặc biệt được Nhà nước ưu tiên đầu tư, được sử dụng các nguồn lực chung của ĐHQGHN. Khoa có đội ngũ cán bộ trình độ cao, tận tâm với sự phát triển của Khoa. Khoa có quan hệ hợp tác rất lớn với các đối tác có uy tín trong và ngoài nước. Thông qua các mối quan hệ này vị thế và uy tín của Khoa ở trong và ngoài nước ngày càng được khẳng định.

Trở thành Trường Đại học, vị trí của Khoa được đẩy lên một tầm cao mới, sẽ có được nhiều cơ hội mới như, Khoa bước qua được những hạn chế, khai mở và phát huy được các thế mạnh tiềm năng trong hợp tác, liên kết quốc tế; thu hút được nhiều nhân tài là cán bộ, giảng viên về cống hiến cho khoa, thu hút được sinh viên đầu vào chất lượng cao; mở rộng bộ máy tổ chức, tiên phong đào tạo các chuyên ngành mới ở các bậc học đáp ứng nhu cầu xã hội,...

Bên cạnh những thuận lợi đó, Khoa không tránh khỏi một số những khó khăn như số lượng và chất lượng nguồn nhân lực của Khoa còn hạn chế chưa tương xứng với sứ mạng, tầm nhìn và mục tiêu chiến lược phát triển Khoa thành trường thành viên định hướng nghiên cứu trong ĐHQGHN. Công tác hành chính trong quản lý và điều hành của Khoa còn một vài bất cập nhất định. Sự liên thông, phối hợp trong công tác giữa các bộ phận, phòng chức năng, bộ môn trong Khoa và giữa Khoa với ĐHQGHN chưa đạt hiệu quả cao. Cơ sở vật chất còn thiếu, lạc hậu và không đồng bộ.

Trường Đại học Luật ĐHQGHN có gì khác với các Trường Đại học Luật trong nước?

Trường ĐH Luật, ĐHQGHN được tổ chức và hoạt động theo mô hình đại học nghiên cứu, có sứ mệnh đào tạo và NCKH trình độ cao, chất lượng cao, có cơ cấu hợp lý về các ngành, chuyên ngành đào tạo thuộc lĩnh vực khoa học cơ bản, liên ngành khác nhau. Trường ĐH Luật, ĐHQGHN được tận dụng thế mạnh trong môi trường đa ngành, đa lĩnh vực của ĐHQGHN, khắc phục được bất cập hiện nay trong đào tạo luật mang tính đơn

ngành, đơn lĩnh vực.

Thế mạnh của Trường ĐH Luật, ĐHQGHN là Trường có đội ngũ cán bộ, giảng viên trình độ chuyên môn cao, có uy tín trong giảng dạy và NCKH. Bên cạnh đó, còn sử dụng nguồn lực con người chung trong ĐHQGHN; phát huy thế mạnh truyền thống quy tụ, khai thác hiệu quả cao nhất nguồn nhân lực cộng tác viên trong và ngoài nước, các chuyên gia hàng đầu trong lĩnh vực Luật học.

Trường ĐH Luật, ĐHQGHN còn có tiềm năng vững chắc thực hiện quốc tế hóa đội ngũ giảng viên, nghiên cứu viên, quốc tế hóa các tiêu chuẩn khoa học áp dụng đối với các giảng viên, nghiên cứu viên Việt Nam, đẩy mạnh giao lưu của các giảng viên Việt Nam tại nước ngoài; tăng cường sự hiện diện của các giảng viên, nghiên cứu viên quốc tế tại Trường.

Đóng góp vào thành tựu chung của ĐHQGHN là thực hiện sứ mệnh tiên phong trong đào tạo NCKH, Trường ĐH Luật luôn tiếp cận đổi mới chương trình đào tạo, phương pháp dạy và học, lấy sinh viên làm trung tâm. Tiên phong đào tạo chương trình mới và khó đáp ứng nhu cầu thực tiễn của xã hội. Tích cực tham gia giải quyết các bài toán khó của quốc gia trong lĩnh vực luật học.

Với đội ngũ giảng viên, nhà khoa học

lớn hàng đầu đất nước, Khoa Luật đã có một môi trường học liệu phong phú với phương châm đào tạo kết hợp với NCKH sinh viên không chỉ được trang bị kiến thức chuyên môn mà còn được trải nghiệm trong môi trường học thuật, nghiên cứu sớm có tư duy NCKH.

Phát huy tiềm năng và thế mạnh vốn có, Trường ĐH Luật tiếp tục phát triển quan hệ hợp tác với các cơ sở đào tạo uy tín trên thế giới, nhằm tăng cường giao lưu, trao đổi giảng viên, sinh viên, trao đổi, học hỏi nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học.

Thưa PGS, đâu là cơ hội và thách thức đối với một đại học mới thành lập?

Trường ĐH Luật, ĐHQGHN được thành lập trong bối cảnh xã hội có nhu cầu rất lớn về các chuyên gia pháp luật, quản lý, phân tích, tư vấn, phản biện chính sách, pháp luật có trình độ và chất lượng cao. Đảng và Nhà nước đã có chủ trương đổi mới căn bản và toàn diện GDĐH ở Việt Nam, có nhiều chủ trương chính sách liên quan đến xây dựng pháp luật, cải cách tư pháp và xây dựng một số trường trọng điểm đào tạo luật để tăng cường đào tạo đội ngũ cán bộ pháp lý cho các cơ quan tư pháp, tổ chức xã hội.

Trong một đại học đa ngành, đa lĩnh vực có địa vị pháp lý cao như ĐHQGHN,

Trường ĐH Luật với tư cách mới sẽ được tăng thêm quyền tự chủ và tự chịu trách nhiệm cao.

Quá trình toàn cầu hóa cũng tạo cho Trường cơ hội tiếp thu kinh nghiệm tốt để áp dụng quản trị đại học tiên tiến trong đào tạo, NCKH, nguồn nhân lực, kế hoạch, tài chính, cơ sở vật chất,... thông qua các chương trình hợp tác quốc tế đa dạng với các tổ chức quốc tế, các chương trình đại học tiên tiến, các viện nghiên cứu trong khu vực và trên thế giới, đồng thời tạo động lực thu hút được nhiều nhà khoa học trong và ngoài nước về làm việc tại Trường.

Trở thành Trường ĐH có nhiều thách thức. Quốc tế hóa giáo dục cũng là thách thức cho các cơ sở giáo dục trên toàn cầu, Trường ĐH Luật cũng không nằm ngoài quỹ đạo đó. Hiện nay, nước ta có 4 trường đại học đào tạo Luật học, trên 50 trường trung cấp, cao đẳng, đại học được đào tạo luật ở các bậc học khác nhau. Trong đó, nhiều cơ sở đào tạo luật có điều kiện thuận lợi về cơ chế, tài chính thu hút cán bộ và sinh viên giỏi, vì thế sẽ dẫn đến cạnh tranh quyết liệt, chia sẻ thị phần về nguồn

tuyển sinh, cán bộ giảng dạy trình độ cao, cán bộ quản lý giỏi. Cùng với đó, nhiều trường luật trên thế giới luôn tăng cường yếu tố quốc tế, tạo mọi điều kiện thuận lợi thu hút sinh viên Việt Nam sang học, mặt khác dưới tác động của quá trình đổi mới, hội nhập quốc tế, dẫn đến nguy cơ chảy máu chất xám, đội ngũ cán bộ khoa học có trình độ cao, quản lý giỏi sẽ đến nơi có thu nhập cao hơn, điều kiện tốt hơn.

PGS có thể cho biết định hướng phát triển của Trường sau quyết định của Thủ tướng?

Mong muốn của thầy trò Khoa Luật là Khoa sớm có quyết định thành lập Trường ĐH Luật, ĐHQGHN. Đây là cơ hội để Khoa nhanh chóng kiến tạo lại tổ chức nhân sự, ổn định, phát triển mạnh mẽ nguồn nhân lực về số lượng, chất lượng đáp ứng nhu cầu công cuộc cải cách tư pháp, xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN, hiện đại hóa, công nghiệp hóa đất nước, hội nhập quốc tế. Mục tiêu đến năm 2020 - tầm nhìn 2030, Trường ĐH Luật, ĐHQGHN giữ vững vị trí trường đại học nghiên cứu về luật hàng đầu Việt Nam, dẫn đầu được các tiêu chí của đại

học nghiên cứu tiên tiến ở khu vực. Tạo dựng được uy tín cao, quan hệ quốc tế rộng rãi đủ sức cạnh tranh, hợp tác bình đẳng với các cơ sở đào tạo luật trong khu vực cũng như trên thế giới, chủ động hội nhập, đáp ứng yêu cầu xây dựng và phát triển đất nước.

Để đạt được mục tiêu này, Khoa Luật khắc phục những khó khăn còn tồn tại, vượt qua thách thức, tổ chức một bộ máy gọn nhẹ, tinh giản, chuyên nghiệp theo tiêu chí quản trị đại học tiên tiến. Khoa tiếp tục phát huy những thế mạnh về đội ngũ cán bộ, giảng viên, tiên phong đổi mới chương trình đào tạo đáp ứng thực tế khách quan, nhu cầu xã hội và thế giới. Như chúng ta đã biết trong bối cảnh hội nhập mang tính cạnh tranh cao, Trường ĐH Luật không thể dừng lại mà phải phát triển, đổi mới, năng động không ngừng, phải đảm bảo tính khai phóng trong tư duy của mỗi thành viên trong Trường.

Xin cảm ơn PGS!